

Vlaams
Parlement

ingediend op **203** (2014-2015) – Nr. 2
20 maart (2014-2015)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Tine Soens

over de nota van de Vlaamse Regering

Vlaams Jeugdbeleidsplan 2010-2014
en Vlaams Actieplan Kinderrechten 2011-2014.
Eindverslag

ingediend onder de coördinatie van Sven Gatz,
Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Bart Caron.

Vaste leden:

mevrouw Cathy Coudyser, de heer Marius Meremans, mevrouw Ann Soete, de heer Wilfried Vandaele, mevrouw Miranda Van Eetvelde, de heer Herman Wynants;
de dames Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Sabine de Bethune, de heer Joris Poschet;
de heren Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;
de dames Yamila Idrissi, Katia Segers;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Kathleen Krekels, de heren Bart Nevens, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, mevrouw Manuela Van Werde, de heer Peter Wouters;
de dames Cindy Franssen, Tinne Rombouts, de heren Koen Van den Heuvel, Johan Verstreken;
de heren Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;
de dames Tine Soens, Freya Van den Bossche;
de heer Imade Annouri.

Documenten in het dossier:

203 (2014-2015) – Nr. 1: Nota van de Vlaamse Regering

INHOUD

I. Toelichting	4
1. Geschiedenis van de vorige plannen	4
2. Voorbereiding van het nieuwe JKP	5
II. Bespreking.....	6
Gebruikte afkortingen	9

Op donderdag 5 februari 2015 hield de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een gedachtewisseling over het eindverslag van het Vlaams Jeugdbeleidsplan 2010-2014 en Vlaams Actieplan Kinderrechten 2011-2014.

I. Toelichting

Mevrouw *Gerda Van Roelen*, teamverantwoordelijke Jeugd- en Kinderrechtenbeleid van het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen, situeert de bespreking van het eindverslag als laatste stap van het voorbije Vlaams Jeugdbeleidsplan 2010-2014 en het Vlaams Actieplan Kinderrechten 2011-2014.

1. Geschiedenis van de vorige plannen

Het VAK werd pas op 15 juli 2011 goedgekeurd en in het najaar van 2011 besproken, omdat men had gewacht op de aanbevelingen van het VN-Comité over de kinderrechten in Vlaanderen.

Het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid reduceerde de rapportageverplichting van jaarlijks tot tweemaal per regeerperiode. Het tussentijdse verslag werd in mei 2013 aan de Vlaamse Regering voorgelegd maar pas begin 2014 in de commissie besproken. Het rapportagewerk is omvangrijk omdat de plannen respectievelijk 24 strategische doelen en 6 actieterreinen tellen.

Vervolgens gaat mevrouw Van Roelen in op de aanbevelingen die de Vlaamse Jeugdraad in zijn advies van 25 juni 2014 bij het eindverslag formuleerde. Met de eerste aanbeveling, die vraagt om duidelijke resultaatsindicatoren, wordt rekening gehouden bij de opmaak van het eerste, geïntegreerde Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan, meer bepaald op het niveau van de strategische doelstellingen. De tweede, die vraagt om duidelijk te maken welke actoren in welke fase bij welke actie betrokken zijn, wordt beantwoord door coördinatoren aan te wijzen voor elk strategisch en operationeel doel, zowel op ambtelijk als politiek niveau, zodat men weet welke entiteit en welke minister verantwoordelijk zijn.

De aanbeveling om de slagkracht van het plan te verhogen met een budgettair deel wordt als streefdoel meegenomen in de opstelling van de werkfiches, maar het blijft afwachten of dat zal lukken voor alle operationele doelen. Bij de vraag om realistische afstemming van evaluatiemomenten, vermeldt de spreker nogmaals de late bespreking van het vorige tussentijdse verslag.

De heer *Bart Caron*, voorzitter, erkent de verantwoordelijkheid van de commissie en vindt het een mooie intentie om het voortaan beter te doen.

Mevrouw *Gerda Van Roelen* treedt de bedoeling bij om het tussentijdse rapport sneller te presenteren met het oog op bijsturing. In dat verband wijst ze erop dat de nieuwe monitoringstool van de Vlaamse overheid halfjaarlijkse rapportjes en dus een nauwere administratieve opvolging mogelijk maakt, waarvan gebruik kan worden gemaakt bij thematische besprekingen.

De minister zal zijn collega's aansporen om werk te maken van de volgende aanbeveling, namelijk om de opvolging van het JKP binnen de verschillende commissies te laten bespreken, al is de agendering natuurlijk aan de voorzitters. Dit is belangrijk om het integrale karakter van het plan waar te maken. De brede opvolging door de verschillende administraties, waarvoor de Jeugdraad pleit, bestaat nu al. De aanspreekpunten Jeugd- en Kinderrechtenbeleid in de

verschillende domeinen, waarvan de lijst is goedgekeurd door de Vlaamse Regering, zullen dat ook blijven doen, verzekert de spreker. Dat wordt ook realistischer met de monitoringstool, die thans in de praktijk wordt gebracht.

2. Voorbereiding van het nieuwe JKP

Vervolgens schetst mevrouw Van Roelen de mijlpalen van het nieuwe Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan, dat al twee jaar voorbereid wordt. Op 17 mei 2013 werd de omgevingsanalyse besproken door een focusgroep, waarvan de kern wordt gevormd door de reflectiegroep Jeugd- en Kinderrechtenbeleid. Op 20 september werd een prioriteitendebat gevoerd in Leuven. Op 14 februari en 16 mei 2014 werden reflectiedagen georganiseerd, waarop respectievelijk strategische doelen werden vastgelegd en een akkoord werd bereikt tussen administratie en middenveld over operationele doelen en aanzetten tot actie. In de verkiezingsperiode stelde het agentschap op basis hiervan een voorontwerp en voorstel van doelstellingenkader op, dat op 19 december werd meegedeeld aan de Vlaamse Regering.

De omgevingsanalyse keek zeer breed naar de uitdagingen voor kinderen en jongeren in de samenleving op alle werkterreinen. Uit bestaande plannen en aanbevelingen werden thema's gedistilleerd. De spreker vermeldt:

- ViA;
- Europa 2020;
- het Jongerenpact 2020;
- de Europese Jeugdstrategie;
- het Verdrag voor de Rechten van het Kind en de slotbeschouwingen van het VN-Comité uit 2010;
- de JOP-monitor;
- de rapportage over VJP en VAK.

In het Groteprioriteitendebat selecteerden de aanwezigen de tien grootste uitdagingen. Ook hier vormde de reflectiegroep de kern. In die groep zitten alle aanspreekpunten, naast vertegenwoordigers van onder meer De Ambassade, JINT, VVJ, KeKi, de Kinderrechtencoalitie, het Kinderrechtencommissariaat, UNICEF België en de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind, maar ook mensen uit de onderzoekswereld. Andere deelnemers waren:

- de jongerenambassadeurs in het kader van de gestructureerde dialoog binnen Europa;
- de Vlaamse Jeugdraad;
- de Living Library uit het Jongerenpact;
- de Jeugdwerksector;
- maatschappelijke stakeholders zoals de vakbonden.

Daarnaast werd via website en een videoboodschap ook rechtstreeks een open uitnodiging gelanceerd aan de jongeren zelf, die om hun keuze voor te bereiden, een online tool met vragenlijst te beschikking kregen. Uiteindelijk werd er door een honderdtal mensen gediscussieerd in tien werkgroepen, waarvan twee expliciet met jongeren.

Het resultaat werd door het coördinerende planbureau in overleg met externe en interne facilitatoren uitgezuiverd tot negen thema's, aangezien twee uitdagingen onder het domein Onderwijs vielen. Vervolgens hebben negen werkgroepen zich over de respectieve thema's gebogen. De deelnemers aan het debat werden systematisch en online meegenomen in het vervolg van het proces.

Er werd op toegezien dat in elke werkgroep vier categorieën zaten:

- jongeren en hun vertegenwoordigers, waarvan minstens iemand uit het kinderrechtsveld;
- andere thematische middenveldorganisaties;
- administraties, waar nodig ook lokaal of federaal;
- onderzoekers en experts.

Na een voortraject, waarin de aanwezigen op het prioriteitendebat expliciet om een reactie werd gevraagd, werden op de eerste reflectiedag door de reflectiegroep, uitgebreid met het planbureau en de facilitatoren, de strategische doelen geformuleerd. Tussentijds toetste het agentschap of de werkgroepen voldoende aandacht hadden voor armoede, participatie, duurzaamheid en kinderrechten.

Na weer een voortraject, in de vorm van een open online bevraging en gerichte gesprekken, volgde de tweede reflectiedag, waarop deze keer de volledige werkgroepen werden uitgenodigd, evenals de Commissie Jeugdwerk en de deelnemers van het prioriteitendebat. De werkgroepen kregen het laatste woord in de formulering van de operationele doelen.

Het voorontwerp van JKP werd nog voor de verkiezingen bezorgd aan de studiediensten van de politieke partijen en aan alle betrokkenen in het traject. Minister Gatz verwerkte het in zijn beleidsnota en voegde daar nog twee strategische doelen aan toe, over respectievelijk werk en cultuureducatie. Sinds de mededeling aan de Vlaamse Regering loopt de politieke fase. Tegen 31 maart moeten de verschillende ministers de operationele doelen concreet maken met projecten, processen en programma's. Bedoeling is om begin mei naar de Vlaamse Regering te gaan in functie van de adviesvragen, en om de Jeugdraad van 3 juni te halen, zodat het plan nog binnen het jaar na het aantreden van de regering aan het Vlaams Parlement kan worden overhandigd.

De spreker vraagt tot slot aandacht voor de decretale verplichting om kinderen, jongeren en jeugdwerk systematisch te betrekken in de uitwerking.

II. Bespreking

Namens de CD&V-fractie noemt de heer *Joris Poschet* het eindverslag uitgebreid en overzichtelijk. Het lid is het eens met de bedenking dat beleidseffecten niet altijd meteen zichtbaar zijn en dat voor maatschappelijke verandering tijd nodig is, maar stelt vast dat in alle strategische doelstellingen vooruitgang werd geboekt. Zijn fractie is ook zeer blij dat de afdeling Jeugd de dialoog aanging met de stakeholders. Hij merkt wel op dat de situatie bijzonder is, omdat het om realisaties uit de vorige legislatuur gaat en hij niet weet welke houding de partij van de huidige minister toen tegenover het beleid aannam.

Wat zal minister Gatz doen met de 22 inhoudelijke beleidsvragen van de Jeugdraad? Deze commissie is inderdaad niet de enige plaats waarin het voorliggende moet worden besproken. De Jeugdraad vraagt bijvoorbeeld aandacht voor de impact van woon- en leefomgeving op het welbevinden van jongeren, of de verankering van kinderrechteneducatie in het onderwijs.

De methodische opmerking over de aanwijzing van verantwoordelijken is belangrijk voor de transparantie van het bestuur. Ook de toevoeging van een budgettair deel lijkt een waardevolle suggestie. Wat is de minister op dat vlak van plan?

Mevrouw *Tine Soens* wil weten hoe de minister zijn coördinerende rol precies ziet. Welke elementen uit het verslag neemt hij mee in het nieuwe plan?

Zit in het licht van de toenemende diversiteit de ondersteuning van jeugdwerk voor en door allochtonen in de nieuwe beheersovereenkomst met De Ambrassade?

Wordt de prioritaire participatie van kansengroepen uit het verdwijnende decreet lokaal jeugdbeleid ergens anders ondergebracht?

Mevrouw Soens hoopt dat cyberpesten een aandachtspunt blijft in het nieuwe plan.

Voorts ondersteunt ze de vraag van de Jeugdraad om gevolg te geven aan de aanbevelingen uit het onderzoek over maatschappelijk kwetsbare jongeren.

Plant de minister overleg met de beleidsdomeinen Ruimte, Mobiliteit en Onderwijs om meer aandacht te besteden aan de ontwikkelingskansen van kinderen onder de zes?

Het lid betreurt net als de minister dat de regionale expertisenetwerken cultuureducatie verdwijnen.

Hoe wil minister Gatz de brandveiligheid opvolgen als de incentives vanuit Vlaanderen verdwijnen?

Overlegt hij met de minister van Mobiliteit over de autonomie van jongeren in de publieke ruimte?

Mevrouw Soens is blij dat verder wordt ingezet op de aanpak van regulitis.

Wat is de stand van zaken bij de kinderrechtenmonitor?

Kan de leeftijdsgrens voor JoKER opgetrokken worden tot 30 jaar?

Zijn er plannen om meer in te zetten op kinderrechteneducatie in het onderwijs, bijvoorbeeld via de lerarenopleiding?

Hoe zullen jongeren nog inspraak hebben in het provinciale beleid na de afschaffing van de persoonsgebonden bevoegdheden?

Wat is de timing van de evaluatie van het Columbusproject?

Zijn er plannen om het werk aan een samenwerkingsovereenkomst met de federale overheid over niet-begeleide buitenlandse minderjarigen weer op te nemen?

Mevrouw *Miranda Van Eetvelde* geeft een aantal voorbeelden van wat uit het verslag kan geleerd worden voor het toekomstige jeugdwerk. De N-VA biedt zich aan als bondgenoot in de strijd tegen de overregulering, waarvan de knelpunten in de brochure van De Ambrassade zijn beschreven. Jongeren moeten ruimte krijgen voor initiatieven zonder overdreven planlast. Het is belangrijk dat vrijwillig engagement bewaard blijft en zelfs wordt versterkt.

Wat jeugdverblijfcentra betreft, moeten de inspanningen uit de vorige legislatuur voortgezet worden. De N-VA-fractie hecht in het bijzonder belang aan de uitvoering van Destelheide en Hoge Rielen, en aan de opmaak van het masterplan bivakplaatsen. Ze zal erover waken dat het plan in voldoende en duurzame infrastructuur voorziet en een optimale regionale spreiding nastreeft.

Tot slot kijkt ook mevrouw Van Eetvelde uit naar het nieuwe JKP.

De heer *Imade Annouri* vraagt of het agentschap zicht heeft op de mate waarin het doelstellingenkader impact heeft gehad op de beleidsnota's. Werden zij op dat vlak doorgelicht?

Voorts sluit het lid zich aan bij de opmerkingen van de Jeugdraad, in het bijzonder wat armoede, uitsluiting en diversiteit betreft. Welke antwoorden heeft de minister?

De heer *Sven Gatz*, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, vindt alle vragen terecht maar wil de concrete vragen niet zomaar uit de losse pols beantwoorden. Er zijn twee mogelijkheden: ofwel bezorgt hij aanvullende antwoorden ter toevoeging aan het verslag, ofwel beantwoordt hij later vragen om uitleg.

Mevrouw Van Roelen presenteerde een stand van zaken sinds de vorige legislatuur. Wat Sven Gatz daar op dat moment als persoon over dacht, is niet relevant. De minister verzekert de continuïteit van het beleid en stelt de commissie gerust dat de stuurgroep al bijeengekomen is, niet alleen met de stakeholders, maar ook met de kabinetten. Zelf coördineert hij de samenstelling van de lijst van wie voor wat bevoegd is.

De heer *Bart Caron*, voorzitter, suggereert dat, terwijl die werkzaamheden hun beslag krijgen, leden met een inhoudelijke bekommernis een vraag om uitleg indienen. Wat het transversale aspect betreft, heeft de minister een coördinerende rol, waarop men hem zal kunnen aanspreken.

Minister *Sven Gatz* gaat hiermee akkoord. Hij wijst erop dat bij het JKP een schema zal zitten met de duidelijke verdeling van de verantwoordelijkheden. De organisatie van de bespreking van het plan in deze of gene commissies komt het parlement toe.

De heer *Bart Caron*, voorzitter, beseft dat de opvolging een pijnpunt is bij transversale bevoegdheden en hoopt dan ook dat de minister zich maximaal inzet om zijn coördinerende rol waar te maken.

Minister *Sven Gatz* wijst erop dat de andere ministers nu al mee aan tafel zitten en leidt daaruit af dat hun engagement serieus is, zonder dat zijn coördinerende taak daarmee wegvalt.

Mevrouw *Gerda Van Roelen* heeft samen met haar afdeling het gevoel dat de impact van het doelstellingenkader op de beleidsnota's behoorlijk is.

Minister *Sven Gatz* vult nog aan dat de strategie om de resultaten van de voorbereidende werkzaamheden aan de verkiezingskandidaten te bezorgen, effect heeft gehad op het regeerakkoord en sporen heeft nagelaten in de beleidsnota's. De huidige timing van het JKP valt zeker niet slecht.

Bart CARON,
voorzitter

Tine SOENS,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

JINT	Coördinatieorgaan voor Internationale Jongerenwerking
JKP	Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan
JoKER	jongeren- en kindeffectrapportage, jongeren- en kindeffectrapport
JOP	Jeugdonderzoeksplatform
UNICEF	United Nations Children's Fund
VAK	Vlaams Actieplan Kinderrechten
ViA	Vlaanderen in Actie
VJP	Vlaams Jeugdbeleidsplan
VN	Verenigde Naties
VVJ	Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten